Kúty 08 - História a súčasnosť obce Kúty (1933-1937) - 8. časť :)

Venované pamiatke Jozefa Poláka, rodáka, obyvateľa a bývalého predsedu Miestneho národného výboru obce Kúty.

HISTÓRIA OBCE

Roku 1933

- futbalové mužstvo A-C Kúty sa „držalo“ na druhom mieste druhej futbalovej triedy. Bolo zrušené ihrisko na Drahach. Dôvodom pre jeho zrušenie bola jeho vzdialenosť a potreba obce mať miesto pre pasenie dobytka a hydiny. Nové trávnaté ihrisko bolo vybudované na mieste bývalého jarmočiska s dobytkom. O rok neskôr bolo oplotené dreveným plotom,

- 4. júna - sa v Kútoch hralo divadlo Radúz a Mahuliena. O jeho úspech sa zaslúžila miestna učiteľka Kiššová a Ján Kubica.

Kino Úsvit

Kútske kino, súčasť hostinca „*U Jože*“[1], oddelené jedinou stenou, postavil Jozef Polák. Pretože v tom čase nestál v Kútoch kultúrny dom, v kine sa začalo hrať divadlo, dovtedy sa hrávalo v Orlovni alebo u Tonky, v kine sa konali aj výstavy, zábavy a iné slávnosti.

Pohľad na hostinec a vchod do kina v súčasnosti

Predtým bolo v Kútoch iba kino zájazdové. Nemé filmy sa premietali v sále „*u Guttu*“[2]. Programy propagoval obecný bubeník.

Jozef Polák bol až do znárodenia nielen jeho majiteľom, ale aj prvým premietačom. Po prevrate v roku 1948 ho komunisti ustanovili do funkcie správcu. V Polákovom kine sa premietalo až do roku 1983,

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

- 5. augusta - obecné zastupiteľstvo prejednávalo návrh na elektrifikáciu obce. Notár Červenka členom zastupiteľstva zdôraznil význam elektrifikácie, ako aj výhodné subvencie. Nadpolovičná väčšina obecného zastupiteľstva však bola proti, ani počuť, žiadna elektrina, to je čertov výmysel. za elektrifikáciu vtedy hlasovali: Vendelín Walla, Matúš Hesék, Fabian Mihál, Ondrej Polák, František Ralbovský (Pavlevka), Simeon Palkovič, Ján Mladík, Ondrej Valachoviš (Kučerka), Jozef Šimek, starosta obce a Pavel Červenka, notár,

- boli vybudované na trase Bratislava-Kúty: dvojkoľajová železničná dráha a betónová cesta.

Roku 1934

- mala kútska škola už 7 tried,

- mala obec približne 3000 obyvateľov a 730 čísel domov,

- prebehla na námestí prísaha vernosti členov Gajdovej strany, miestnej fašistickej odborovej organizácie. Do žrde práporu, ktorý si nechali posvätiť, členovia organizácie tĺkli na znak vernosti klince,

- ľadovec pobil všetko obilie,

- na ihrisku v Kútoch sa prvýkrát strhla bitka.

Aj tak sa „bojovalo“ o elektrifikáciu obce

- 11. novembra - sa obecné zastupiteľstvo znova zaoberalo otázkou elektrifikácie. Bol tam prítomný i miestny farár, ktorý mal veľký vplyv na ľudí, vysvetlil význam elektriny a žiadal o odsúhlasenie. Zástupca elektrární predložil výhodnú ponuku. Ale kdeže, ani počuť. Neodhlasovalo sa. Notár Červenka neskôr použil lesť, ktorú si vymyslel a oznámil obecnému zastupiteľstvu, že od Okresného úradu v Skalici prišlo nariadenie, aby sa obec osvetlila, zvlášť hradská Bratislava - Břeclav, petrolejovými lampami najneskôr do dvoch mesiacov z bezpečnostných dôvodov. Vyčíslil im zároveň, že to bude ročne o 9 000 korún drahšie ako elektrické osvetlenie. Ale ani to neobmäkčilo „otcov obce“. Elektriku v Kútoch znova zamietli.

Kútske úverové družstvo v roku 1934

- malo kútske úverové družstvo 445 členov s 564 podielmi. Vkladov mali 1 521 237,70, pôžičiek poskytli za 1 414 364,6 Čsk. Družstvo vtedy sídlilo v Židovni, ktorá stála na zákrute z Hribova na železničnú stanicu. Neskôr bolo družstvo prevzané Sporiteľňou.

Kancelária družstva bola otvorená vždy v nedeľu, po „*nešpori*“[3]. Pred otvorením sa tuná schádzali zákazníci - občania, postávali v hlúčkoch pred vchodom. Mali si veru čo povedať. Prvé miesto ich dialógov zaujímala samozrejme politika a hospodárske otázky. Každý objahoval bez hnevu svoj názor a svoje prognózy. Veď roky tej doby dávali k tomu nie jeden podnet.

Roku 1935 - konečne, po dlhých debatách a úvahách, bolo 8. marca 1935 odhlasované obecným zastupiteľstvom zavedenie elektrifikácie obce.

Futbalové mužstvo A-C Kúty v roku 1935

V rokoch 1935-1941 - bol notárom obce Gejza Nižňanský.

Roku 1936 - bola obec elektrifikovaná.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania

Desatoro dobrého starostu z roku 1936

1. Dôvera spoluobčanov Ťa postavila na čelo obce. Byť prvým občanom v obci je veľké vyznamenanie. Sľúb sám sebe na svoju česť a svedomie, že túto dôveru nesklameš!
2. Si starostom nielen tých občanov, ktorí Ťa volili, ale aj tých, ktorí Ťa nevolili. Buď zato so všetkými rovnako vľúdny a spravodlivý!
3. Práve tak nerozoznávaj pri vykonávaní svojho čestného úradu príslušníkov rôznych politických strán, máš v nich vidieť len a len občanov.
4. Usiluj sa podľa síl a možností obce, aby si uľahčil život starých, chudobných a práceneschopných príslušníkov obce.
5. Podporuj všetko, čo napomáha školstvu tvojej obce. Nič lepšieho nemôžeme želať našim deťom, okrem zdravia, ako dobré vzdelanie.
6. Nezabúdaj na obecnú knižnicu, ktorá poskytuje ušľachtilú zábavu a vzdeláva občanov.
7. Máš byť úprimným priateľom všetkého, čo okrášľuje, zveľaďuje obec a zlepšuje jej zdravotnú úroveň. Zasadiť dobrý strom na správne miesto znamená vykonať dobrý skutok.
8. Vynasnažuj sa osvojiť si čím skôr najdôležitejšie predpisy práva a zákona, aby si na nič nezabudol, čo by mohlo byť obci na prospech.
9. Obecný majetok spravuj a nakladaj s ním opatrnejšie a úzkostlivejšie ako so svojím majetkom. Ak pregazduješ zo svojho, bude to Tvoja škoda, ak premárniš obci, bude stratená Tvoja česť!
10. Dávaj obci pekný príklad nielen dobrého starostu, ale riadneho občana v súkromnom živote. Jediný tichý príklad máva väčšiu cenu, ako mnoho rečí a veľké kázanie!

Napísali pre Občiansku náuka a výchovu pre meštianske školy Dr. Břeský, Reitler a Beník v roku 1936

Roku 1937 - pre dlžoby futbalového oddielu bola na dražbe predaná ohrada ihriska. Klub sa rozpadol.

[1] U Joža.
[2] U Guttov.
[3] Nedeľná popoludňajšia omša v kostole.

Copyright © 2013 - 2026 Encyklopédia poznania